

Lausunto / Lautamiesten lukumäärä

2660/00.00.01/2021

KHALL 12.04.2021 § 98

Seuraavat kuntavaalit toimitetaan 13.6.2021. Kuntavaalit on toimitettu viimeksi 2017. Vaaliajankohdan muuttumisen vuoksi vuoden 2017 vaaleissa valitun valtuuston toimikautta jatketaan näillä näkymin kuluvan vuoden heinäkuun loppuun saakka.

1.1.2017 voimaan tulleen lain käräjäoikeuden lautamiehistä 4 §:n (675/2016) mukaan kunnanvaltuusto valitsee lautamiehet kunnanvaltuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi. Nykyisten lautamiesten toimikausi päättyy, kun kunnanvaltuustot ovat valinneet uudet lautamiehet ja valinnat ovat tulleet lainvoimaisiksi.

Lain käräjäoikeuden lautamiehistä 3 §:n (22.2.2019/211) mukaan käräjäoikeuden lautamiesten lukumäärän vahvistaa Tuomioistuinvirasto. Jos käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluu useampia kuntia, Tuomioistuinvirasto vahvistaa kunkin kunnan alueelta valittavien lautamiesten määrän ensisijaisesti kuntien henkikirjoitettujen asukkaiden lukumäärän suhteessa. Jokaisesta kunnasta on kuitenkin valittava vähintään yksi lautamies.

Lautamiesten määrää voidaan kunnanvaltuuston tai käräjäoikeuden esityksestä muuttaa, jos tuomiopiiriin kuuluvien kuntien asukkaiden tai käräjäoikeudessa oikeudenkäymiskaaren 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettussa kokoonpanossa käsiteltävien asioiden määrä on oleellisesti muuttunut.

Kunnallisen tai oikeudellisen jaotuksen muuttuessa Tuomioistuinvirasto voi muuttaa lautamiesten määrän ilman 2 momentissa tarkoitettua esitystä. Lautamiesten määrän muuttuessa Tuomioistuinvirasto voi samalla määrätä, että asianomaisten kuntien alueilta valittujen lautamiesten vaali on toimitettava uudelleen jäljellä olevaksi vaalikaudeksi.

Ennen lautamiesten määrän vahvistamista tai muuttamista käräjäoikeudelle ja käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvalle kunnalle on varattava tilaisuus antaa asiassa lausunto.

Lautamiesten lukumäärä on viimeksi vahvistettu oikeusministeriön päätöksellä 28.4.2017 (OM 14/31/2016). Tämän jälkeen on tapahtunut merkittävä muutos, kun Oulun käräjäoikeus ja Ylivieska-Raahen käräjäoikeus on yhdistyneet 1.1.2019 Oulun käräjäoikeudeksi. Lautamiesten lukumäärä nyt arvioitaessa on lähtökohtana ensisijaisesti kuntien henkikirjoitettujen asukkaiden lukumäärän suhde ja että jokaisesta kunnasta on valittava vähintään yksi lautamies. Nämä arviointiperusteet myös yhdenmukaistavat lautamiesten lukumääriä tuomiopiirin nykyisten kuntien kesken.

Esitysluonnoksessa Hailuodon, Kuusamon, Lumijoen, Raahen, Utajärven ja Vaalan lautamiesten määrää esitetään vähennettäväksi. Kuusamon ja Taivalkosken lautamiesten lukumääriä arvioitaessa on otettu huomioon

lautamiesten saatavuus ja riittävyys. Kuusamossa on käräjäoikeuden istuntopaikka ja käytännössä lautamieskoonpanoja muodostettaessa on havaittu, että pitkät välimatkat, huonot julkiset kulkuyhteydet ja esteellisyytilanteet vaativat mainituissa kunnissa tuomiopiirin asukasluvuun suhteutettua suurempaa lautamiesten lukumäärää.

Näillä perusteilla Oulun käräjäoikeus esittää, että lautamiehiä valittaisiin tuomiopiirin kunnista yhteensä 98 liitteestä 2 ilmenevin tavoin.

Tuomioistuinvirasto on pyytänyt Oulun käräjäoikeudelta esitystä lautamiesten lukumäärästä liitteenä olevan lausuntopyynnön mukaisesti.

Käräjäoikeus varaa tuomiopiirinsä kunnille mahdollisuuden antaa lausunnon tuomioistuinvirastolle laatimastaan esitysluonnoksesta. Lausunnot pyydetään toimittamaan käräjäoikeudelle 28.4.2021 kello 16.15 mennessä. Lausuntoa ei tarvitse toimittaa, jos käräjäoikeuden esitysluonnokseen ei ole huomauttamista.

Liitteenä nro 9

- Oulun käräjäoikeuden lausuntopyyntö ja käräjäoikeuden esitysluonnos (Liite 1 ja 2).

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Pyhjäjärven kaupungilla ei ole huomauttamista käräjäoikeuden esitysluonnokseen.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Pöytäkirjan liitteenä nro 10

- Oulun käräjäoikeuden lausuntopyyntö ja käräjäoikeuden esitysluonnos (Liite 1 ja 2).